

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XI. De genere linguæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

vnun altare Ecclesie à multis altaribus hæreticorum, quia vt ipse dicit, tot habent altaria, quot schismata. Alioqui multa fuisse in Ecclesia altaria materialia, supra ostendimus ex Ambrosio, Gregorio, & aliis: vnde Tertullianus in lib. de pœnitentia, ponit inter alias pœnitentium cæremonias, aris Dei aggeniculari.

CAPVT XI.

Degenerè lingua.

SEQVITVR controuersia de genere linguæ, an scilicet necessarium sit Missam vulgari lingua recitari: id enim contendunt aduersarij, & maximè Kemnitius in 2. par. Examinis, pag. 83. & seq. Sed istam quæstionem maxima ex parte tractauimus partim lib. 2. de verbo Dei, extremo, partim lib. 2. de Sacramentis in genere, extremo. Nam tria quædam ad Missam pertinent. **PRIMO**, lectio Scripturarum, & publica oratio. **SECUNDO**, Sacramenti Eucharistiæ consecratio, & dispensatio. **TERTIO**, sacrificij oblatio. De lectione, & oratione disseruimus in lib. de verbo Dei, loco citato. De Sacramenti consecratione, & dispensatione tractatum est in libris de Sacramentis in genere, vt iam diximus: solùm igitur superest disputatio de ipsa sacrificij oblatione.

Sed ea facillima est: nam **IN PRIMIS** sacrificij oblatio magis in re, quàm in verbis consistit. Nam, vt supra diximus, illa actio, qua corpus Domini super altare ponitur ad Dei honorem, vera, ac realis oblatio est, etiam si verbis non dicatur, Offero, vel offerimus. Porrò illa actio verba quidem aliqua necessariò requirit, nimirum verba consecrationis: sed illa verba non diriguntur ad instruendos auditores, sed ad elementum consecrandum, vt notum est. Elementum autem nullam linguam intelligit; quare impertinens est ad realem oblationem, vtrum Missa dicatur lingua vulgari, vel non vulgari.

SECUNDO, licet oblatio ipsa necessariò verbis exprimentanda esset, vt iam re ipsa in Missa exprimitur, tamen adhuc impertinens esset, qua lingua id fieret; si quidem oblationis verba diriguntur ad Deum, nõ ad populum: Deus autem omnes linguas intelligit.

TERTIO, verba oblationis submissa voce pronuntianda sunt, vt in sequenti capite demonstrabimus: nõ igitur necesse est,

est,

est, ut ea lingua recitentur, quam intelligit populus. Quinim prodest nosse quid verba significant, si sonum vocis audire non valeas?

QUARTO, sacrificium non offertur ad populum infirmandum, si de primario, & proprio fine agatur, sed ad Deum colendum, & ad impetranda populo beneficia: non igitur inquiritur, ut populus intelligat id, quod dicitur, sed satis est Deo intelligat.

QUINTO, si lingua vulgari sacrificium offerendum esse duo gravissima incommoda sequerentur. VNUM, quod oporteret frequenter mutare verba sacrificij, cum vocabula, quae vno tempore sunt vulgaria, non diu post desinant esse vulgaria. ALTERVM, quod tolleretur communicatio Ecclesiarum: nec enim posset sacerdos Italus in Gallia, neque Gallus in Italia, neque Italus, aut Gallus in Germania, neque Germanus in Italia, aut Gallia sacrificium offerre; quod idem de Hispania, Anglia, Polonia, aliisque regionibus intelligendum est.

SEXTO, accedit antiquissima Ecclesiae consuetudo. Nam in toto Oriente non inveniuntur antiquae Liturgiae, nisi Graecae, aut Chaldaicae; in toto autem Occidente antiquae Liturgiae nullae sunt nisi Latinae; & tamen à multis iam seculis debentur omnes istae linguae esse vulgares, immò Germanis, Francosis, Anglicis, Polonis, nunquam fuit lingua Latina vulgaris: igitur Concilium Tridentinum sess. 22. can. ult. statuit, Missam non esse lingua vulgari celebrandam. Argumenta, quae adversarij contra obijciunt, sunt à nobis omnia refutata in diversis locis paulò antè notatis. Quare non putavi operam pretiosam esse illa repetere; praesertim cum non pugnent contra sacrificij actionem.

CAPVT XII.

Non esse omnia necessario in Missa alta voce pronuncianda.

ALIA quaestio est superiori non multum absumpta de modo vocis. Accusant enim adversarij Ecclesiam Latinam, quod pleraque in Missa submissa voce pronunciari iubeat: de qua re existat canon nonus in sess. 22. Concilij Tridentini. Vbi illud initio est observandum, non esse quaestionem, an sit per se illicitum totam Missam alta voce celebrare; nec enim ignoramus modum